

Sammanträdesprotokoll

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2019-02-05

Plats och tid
Förvaltningshuset, Åbo kl. 13.15–16.30

Närvarande Se sidan 2

Justeringens
plats och tid

Stadshuset

Paragrafer

§§ 1-10

Sekreterare

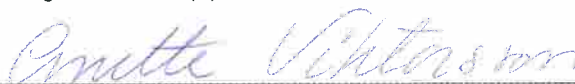
Veronica Silén

Ordförande

Margaretha Wedin (C)

Justerare

Anette Viktorsson

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har offentliggjorts genom anslag

Organ

Kommunala Pensionärsrådet KPR

Sammanträdes-
datum

2019-02-05

Anslag sätts upp

Anslag tas ned

Förvaringsplats
för protokollet

Kommunledningskontoret, Diariet, Drottninggatan 22

Underskrift

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

Ledamöter	Närv.	Frånvarande	Tjänstgörande ersättare
Margaretha Wedin Ordf.	X		
Anders Jansson OMV		X	
Ewa Löfqvist SBN	X		
Carin Carlström PRO	X		
Anette Viktorsson PRO	X		
Inger Nordmark PRO	X		
Bo Bergstad SPF vice ordf	X		
Catarina Hedén SPF	X		
Margareta Bergström SKPF	X		
Pia Pyykkönen FSFP	X		
Vivi-Anne Ödén RPG	X		

Ersättare	Närv.	Frånvarande
Jan Myléus KS	X	
Leena Edholm OMV		X
Annika Erlandsson SBN	X	
Lillemor Nordlöf PRO	X	
Karin Åberg PRO	X	
Birgitta Persson PRO		X
Bengt Lindquist SPF	X	
May Hägglund SPF	X	
Kaisa Engel SKPF	X	
Jarmo Laiho FSFP	X	
Vakant RPG		
Övriga Göran Arnell Styrning och stöd Gävle Siv Nyberg Vålfärd Gävle. Katarina Stistrup, Vålfärd Gävle Maria Dahlenlund, Vålfärd Gävle Susanne Laurin, Vålfärd Gävle		

Justerare	Uppdragsbestyrkande
<i>MW</i>	<i>MW</i>

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

§ 1

Val av justerare

Anette Viktorsson utsågs att justera dagens protokoll.

§ 2

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan godkändes.

§ 3

Föregående protokoll

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

§ 4

Inledning och presentation, fastställande av vice ordförande

Ordföranden börjar med att hälsa nya och gamla ledamöter och ersättare välkomna.

Bo Bergstad föreslogs till Vice ordförande

Vi gör en presentationsrunda där alla berättar kort om sig själva och uppdrag.

Ordförande presenterar Veronica Silén som ny sekreterare efter Lena Arnberg som fått nya arbetsuppgifter

Det nuvarande reglementet som Kommunfullmäktige beslutade den 2010-11-29 för Kommunala Pensionärsrådet har skickats ut. Det nya förslaget som ligger som förslag till Kommunstyrelsen och beslutas den 2019-02-12 delas ut. Sen kommer ett slutligt beslut att tas i Kommunfullmäktige den 2019-02-18.

Här kommer en förklaring av förkortningarna på de olika föreningarna

KS-Kommunstyrelsen

KF-Kommunfullmäktige

PRO- Pensionärernas Riksorganisation

SPF-Sveriges Pensionärsförbund

SKPF-Svenska Kommunalpensionärers Förbund

RPG- Riksförbundet Pensionärs gemenskap

Justerare		Uppdragsbestyrkande	
			

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

FSFP- Förbundet Sverigefinska Pensionärer

§ 5

Ny förvaltningsorganisation

Göran Arnell Kommundirektör i Gävle kommun samt VD i Gävle Stadshus AB visar bildspel och berättar om Gävles nya förvaltningsorganisation. Han har som kommundirektör fått i uppdrag av politiken (POG) att arbeta och lägga fram en ny organisation för Gävle kommun. Gävle kommun står inför stora utmaningar med en snabbt växande folkökning och därmed även stora kostnadsökningar till exempel inom skolan och omvårdnad. Ca 75 % av budgeten för 2019 går till, För -, grund- och gymnasieskola, Vuxenutbildning, försörjningsstöd, arbetsmarknads åtgärder, LSS samt Vård och omsorg. I det utarbetade förslaget har man tittat speciellt på kommuner med likande befolkningsunderlag och utvecklingspotential hur de ser på lösningar för framtiden. En ökad befolkning innebär även att det behöver anställas ca 1500 st fler personer.

POG-komiteens förslag, och beslut i Kommunfullmäktige 2018-05-28 § 8, Dnr 17KS452

- Oförändrat antal nämnder
- Politiskt ansvar för försörjningsstöd kopplas närmare arbetsmarknadsåtgärder (vid Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden)
- Politiskt ansvar för "LSS" ska samlas (vid Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden)
- Näringslivsfrågor placeras vid KS
- Kommittén anser inte att politisk organisation och förvaltningsorganisation nödvändigtvis behöver ha samma struktur

Varför ny förvaltningsorganisation?

- POG; ny politisk indelning
- Ny kommunallag och kommunutredning 2018
- Mer och mer komplexa uppdrag
- Större ansvar och större organisation (i egen och extern regi)
- Gränser ger suboptimering istället för effektivisering
- Krav och kostnader ökar snabbare än det ekonomiska utrymmet
- *Alltså: på bästa sätt verkställa politiska beslut och klara välfärdsuppdraget hållbart över tid*

Och vad vill vi uppnå med den nya organisationen

- Höjd kvalitet och ökade krav med givna resurser
- Alltid ur ett kundperspektiv
- Enkelt, effektivt, efterfrågat
- Ökad tillgänglighet, förtroende och påverkan
- Klara ständig utveckling över tid

Justerare		Uppdragsbestyrkande	
			

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

- Färre synliga och osynliga gränser
- Tillitsbaserat arbetssätt och styrning

Kund och Gävlebor i centrum

- Kärnverksamheten alltid i fokus
- Gör det som gagnar verksamhet och kund
- Effektivare och förenklad styrning

Bilaga: Den nya organisationen med de nya 4 sektorerna och nämnder under dessa

Frågor och besvarande:

Hur ska medborgarna få denna information om organisationsförändringarna, och vad det kommer att innebära för medborgare och brukare?

Svar: Det här är enbart en administrativ förändring och innebär ingen förändring, det blir samma vård mm som det varit tidigare. Lite namnändringar blir det förstås. Näringslivsfrågorna kommer nu att knytas till sektor Styrning och stöd.

Är denna organisationsförändring väl förankrad hos politikerna?

Ja, det var ju politikerna genom POG:en som givit kommundirektören detta uppdrag.

§ 6

Musik för brobyggare

Siv Nyberg från projektledare för Musik för brobyggare berättar om det projekt som varit samt om att ett nytt ska påbörjas. Ett samarbete mellan Gävle kommun, Arvsfonden, Studieförbundet Vuxenskolan, SPF-seniorerna, Gävle Demensförbundet med mera.

Personalen använder musik som arbetsverktyg. Ett bra sätt att nå ut till bland annat demenssjuka. Musiken väljs ut till individen för att nå bästa resultat. Musik från cd, sång, visslande, nynnade eller trallande kan vara ett nog så bra sätt att nå fram till personen. 5 vård och omsorgsboenden med inriktning på demenssjukdom har deltagit i projektet. 156 personal har varit delaktiga. Även 20 aktiva volontärer har varit delaktiga, målet är att få flera, men de som deltagit är mycket nöjda att de deltagit. Anhöriga har också deltagit och varit mycket nöjda med utvecklingen av sin anhöriga, ett lättare sätt att umgås och nå fram. Vård- och omsorgsboendena fortsätter med musikåtgärder, och utbildning finns för intresserade.

Bilagor: Sammanfattning och Infoblad

Justerare		Uppdragsbestyrkande	
			

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

§ 7a

Information från Omvårdnadsnämnden

Katarina Stistrup biträdande Sektorchef Utveckling och stöd visar presentation och berättar om hur den nya organisationen ser ut för Valfärd Gävle.

Den nya organisationen trädde i kraft i januari i år. Valfärd Gävle

Varför organisationsförändring?

- Beslut under 2018 – POG och uppdrag till kommundirektör att besluta om ny FOG
- Ge bättre förutsättningar att möta de framtida utmaningarna.
- En samordning av våra totala resurser kommer göra oss starkare, mindre sårbara och – rätt nyttjat – effektivare.
- Tre förvaltningar har blivit en sektor – med fem kontor.

Utmaningar att möta

- Demografi
- Resurser
- Kompetensförsörjning
- Individualisering
- Digitalisering
-

Styrande principer för sektorn

- Verksamheter med liknande uppdrag och kompetenser samlas inom samma kontor
- Effektivt resursutnyttjande som är rätt i alla lägen - där resurserna är kompetens, ekonomi, tid och våra kunder.
- Utvecklingsarbete ska kunna initieras och drivas genomgående på alla nivåer.
- Strategiskt utvecklingsarbete i fokus på sektors- och kontorsnivå.
- Tydligt kund- och individfokus i strukturer, processer och tjänster – oavsett var kunden befinner sig i livet och kundens förutsättningar
- Möta framtidens utmaningar med nya metoder, tekniker och arbets sätt
- Ett professionellt och hållbart verksamhetsstöd till våra chefer
- En attraktiv och viktig företrädare för Gävle kommun som arbetsgivare
- Innovationskraft och engagemang ska tas tillvara
- Kommunikationen intern och externt ska vara medveten
- Det förebyggande arbetet i fokus i alla verksamheter

Kontoren

Kontor Förebyggande och service

- Det förebyggande arbetet riktat till våra invånare samlas i ett kontor Här ryms också frågor kopplade till sysselsättning och kompetensförsörjning och insatser som inte kräver biståndsbeslut.

Justerare	Uppdragsbestyrkande
<i>BW</i>	<i>MW</i>

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

Myndighetskontor

- Myndighetsutövning samlas till stora delar i ett kontor, utifrån de modeller som Omvårdnad Gävle och Socialtjänst Gävle tillämpat.

Kontor Hemma

- Verksamheter innefattande stöd och resurser till invånare där utgångspunkten är att man får sina bistånds- och stödinsatser i anslutning till den miljö man bor och verkar i inklusive insatser i sitt eget hem, men man har en egen ordinarie bostad/boendemiljö.

Kontor Boende

- Verksamheter där kommunen står för och driver boenden utifrån befintlig lagstiftning och individens behov. De boendeformerna är individernas bostad.

Kontor Utveckling och stöd

- De gamla förvaltningscentrala resurserna för utveckling, planering och verksamhetsstöd samlas inom ett kontor som kan stödja hela organisationen, även i det strategiska arbetet – även för nämnderna.

Vad händer nu?

- Den korta tidsramen under hösten 2018 har medfört att vi under 2019 kommer fortsätta arbeta med organisationen.
- Det handlar om att sätta kontorsorganisationen – något kontorscheferna sätter igång med nu.
- Den politiska organisationen ska också fungera tillsammans med den nya tjänstemannaorganisationen.
- Styrning (verksamhet och ekonomi), budget, HR-frågor, verksamhetsutveckling och börja skapa en gemensam kultur.
- Påbörja – och fortsätta – arbetet med att bli effektivare och driva verksamhetsutveckling

Bilaga: Organisation Valfärd Gävle-Omvårdnad, Socialtjänst, Arbetsmarknadsfunktion

Förenklat beslutsfattande enligt Socialtjänstlagen

Bakgrund

- Ändring i Socialtjänstlagen som ger nämnden befogenhet att erbjuda hemtjänstinsatser till äldre personer utan någon föregående behovsprövning
- Bestämmelsen är frivillig för kommunen att tillämpa

Vad blir det nytt?

- Förskjuta fokus från utredning till genomförande
- Större krav ställs på utförarna
- Den äldre behöver få information om hur hen kan påverka insatserna, hur insatserna ska följas upp samt att den alltid har möjlighet att ansöka enligt 4§1.

Justerare		Uppdragsbestyrkande	
<i>pw</i>	<i>MW-</i>		

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

- Socialtjänsten måste säkerställa att individen har förstått informationen för att den ska vara aktuell för 4§2a.
- Handläggarna får en ny roll kring uppföljningen → ska handla om kvalitet och inte om behov
- Allt handlar om hur det kommunala riktlinjerna formuleras, det är de som kommer att styra
- Viktigt att det i riktlinjerna poängteras att det är hemtjänst och inte hushållsnära tjänster för att även kunna arbeta stödjande/tränande

Vem kan erbjudas insatser utan föregående prövning?

- Omvårdnadsnämndens beslut: personer över 65 år
-

Vilka insatser föreslås?

- Omvårdnadsnämndens beslut: Införa förenklat beslutsfattande på städ, tvätt, inköp, matdistribution och trygghetstelefon för personer över 65 år .
- Beslutsskrivning som öppnar upp för att man relativt enkelt kan koppla på fler insatser.

§ 7a

Maria Dahlenlund Samordnare Natt och larm från Valfärd Gävle visar presentation och berättar om detta

Nyckelfria lås

- Kund låser upp med sin nyckel. Personal använder säkra mobiler för att låsa upp.
  - Syns inte utifrån
  - Ingen åverkan på dörren, befintliga skruvhål används
  - En nyckel finns i organisationen ifall tekniken skulle krångla
- Syfte och fördelar
  - Säkerhet, spårbarhet, tids- och miljövinster
  - Kund behöver endast låna ut en nyckel istället för flertalet som tidigare
- Vi har just nu ca 850 monterade lås som används
  - Totalt kommer vi ha ca 2200 lås när alla lås är monterade
- Digital tillsyn, en natttillsyn som utförs med kamera
Inget sparas och kameran är enbart på vid överenskomna tidpunkter
Möjligt att kombinera tillsyn på plats med digital tillsyn
Ingår i omvårdnadsavgiften
- Syfte och fördelar
Minskad störning nattetid för kund och möjlighet att utföra fler tillsyner
Effektivt och minskad miljöpåverkan, mindre bilresor
- Insatsen lanserades november 2018
Inom någon vecka har ca 46 kunder digital tillsyn. Kunder och närstående är nöjda

Justerare	Uppdragsbestyrkande
	

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

Frågor och svar om nyckelfria lås

Under 2018 kommer alla personer i Gävle kommun som har hemtjänst, trygghetstelefon, natt-tillsyn och/eller hemvård att få hjälp att installera Nyckelfria lås. Syftet är att öka säkerheten och höja kvaliteten.

Varför ska kommunen införa "Nyckelfria lås"?

Det finns flera anledningar till att man övergår till nyckelfria lås. Dels handlar det om en ökad trygghet då alla besök blir spårbara och vi därigenom kan kvalitetssäkra vem som varit på plats. Men det förenklar också logistiken då personalen inte behöver hämta olika nycklar på kontoret vilket i sin tur leder till ökad lönsamhet och mindre miljöpåverkan i och med minskat resande.

Vad innebär nyckelfria lås?

Nyckelfria lås innebär att den personal som besöker dig använder mobiltelefon med kod för att låsa upp din dörr. Din vanliga nyckel fungerar som vanligt och du fortsätter att låsa/låsa upp med den.

Kostar det något?

Nej, det kommer inte att kosta någonting. Alla åtgärder bekostas av kommunen.

Påverkar det hemförsäkringen

Nej, Nyckelfria lås förändrar inte försäkringsskyddet (skalskyddet) i hemmet.

Hur lång tid tar monteringen?

Det är enkelt att montera Nyckelfria lås, det tar som regel bara 10 minuter.

Vem monterar låsen?

Det är personal från kommunen som monterar låsen. I vissa fall kan låsmontör behövas men då följer alltid personal från kommunen med.

Blir det någon åverkan på dörren?

Nej det blir ingen påverkan på dörren och det syns inte utifrån att det finns ett nyckelfritt lås.

Passar Nyckelfria lås på alla dörrar?

Nyckelfria lås passar i princip alla låskistor på marknaden, även EU- anpassade.

Kan vem som helst använda låsen?

Nej, det är endast den personal som är behörig att komma hem till dig som har tillgång till låset.

Vad händer om det är strömavbrott eller inte finns täckning för mobiltelefonen?

Nyckelfria lås har egen batteriförsörjning. För att öppna en dörr utrustad med Nyckelfritt lås krävs varken nätspänning eller mobiltelefon täckning.

Justerare	Uppdragsbestyrkande
	

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

Vad händer med de nycklar som kommunen nu har?

Kommunen kommer att ha kvar en nyckel för säkerhets skull.

Vad händer vid flytt?

Då återställer en montör från kommunen låset till samma skick det var innan det monterades.

Vad händer vid byte av hemtjänstutförare?

Låset sitter kvar och kommer användas av den nya hemtjänstutföraren. Kommunen ser till att behörigheten avslutas för den gamla hemtjänstpersonalen och ändras till den nya personalgruppen.

Hur ofta måste batterierna i Nyckelfria lås bytas och vem gör det?

Nyckelfria lås drivs av specialbatterier med lång hållbarhet. Systemet varnar cirka två månader innan det är dags att byta batteriet och hemtjänsten har koll på det

Då återställer en montör från kommunen låset till samma skick det var innan det monterades.

Frågor och svar om digital natttillsyn

Under 2018 kommer personer i Gävle kommun kunna få beviljad natttillsyn utförd digitalt. Det innebär att tillsynen görs med hjälp av en kamera som monteras i kundens sovrum. Syftet är att öka kundens trygghet och möjlighet till sammanhållen ostörd nattsömn.

Varför ska kommunen införa digital tillsyn?

Det finns flera anledningar till att man erbjuder möjlighet att få natttillsynen utförd digitalt. Dels handlar det om en ökad trygghet då personalen inte fysiskt behöver komma in i bostaden för att utföra tillsynen men också mindre risk att kunden blir väckt av ljud från besöket. Effekten blir också mindre miljöpåverkan i och med minskat resande.

Vad innebär digital tillsyn?

Digital tillsyn kan biståndshandläggaren bevilja då behovet på natten är att se att allt är bra. Omvårdnadspersonalen kommer tillsammans med kunden överens om vilken tid tillsynen ska ske och det är bara under den tiden som personalen kan utföra tillsynen. Digital tillsyn passar den som lätt blir störd av natteamets besök men ändå vill ha tillsyn på natten.

Sparas det som kameran visar?

Nej, ingen information lagras utan bilden visar endast realtid. Det enda som sparas är en rapport om att tillsynen har gjorts, när den utfördes och vem i personalen som gjorde den.

Personalen ser på trygghetskameran på överenskomna utsatta tider från sina kontor ej från sina mobiler.

Vad händer om personalen inte ser personen?

Om kunden av någon anledning inte syns i kameran vid nattpersonalens

Justerare		Uppdragsbestyrkande
		

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

tillsyn, väntar de en stund och tittar sen en andra gång. Är kunden fortfarande inte på sin plats åker nattpersonalen ut och kollar att allt är som det ska.

Kostar det något?

Nej, det kommer inte att kosta någonting. Alla åtgärder bekostas av kommunen.

§ 8

Övrigt

Susanne Laurin utredare från Valfärd Gävle berättar att de är intresserade av att få representanter till ett större projekt av nybyggnation i Hemlingby. Det är boendeplanering på kort och lång sikt, och där flera olika slags intressen och behov ska inrymmas. Som Vård och omsorgsboende, sociala lägenheter, gruppboende, skola, Förskola, idrottshall, café. Tanken är att sam använda lokaliteterna så mycket det går. Det är fortfarande inte riktigt klart om hur det kan se ut och bli därför går hon ut tidigt för att få intresserade engagerade grupper att komma med redan nu.

Intresserade ska vara beredda på en lång process, och att det förmodligen blir många träffar.

Ansvariga för projektet är Gavlefastigheter Gävle kommun AB, AB Gavlegårdarna, kommundirektören med ledning.

Föreningarna kommer att diskutera detta vid kommande möte den 2019-03-21 och skicka in namnförslag och e-postadresser.

§ 9

Nästa möte och förslag till kommande möten

- Tema – Stöd till anhöriga
- Digitala samhället/utanförskap
- Tillgång till lokaler för föreningarna/Gavlefastigheter
- Utbildning om gällande lagar angående Omvårdnad (kanske till temadagen)
- Ekonomisk presentation från nämnderna/ramarna för 2020 (kommunens verksamhetsplan)
- Verksamhetsplan för Omvårdnad 2019
- Bygga trygghetsboende problem med tillgänglig mark för intresserade
- Vilka boenden finns att tillgå för äldre/länk till Vård och omsorgsboende <https://www.gavle.se/service-och-information/omsorg-och-stod/alldreomsorg-och-stod-till-vuxna/vard-och-omsorgsboenden/>
- Upphandlingar av mat/matlådor och ökade kostnader. Vem tar dessa?

Justerare		Uppdragsbestyrkande	
			

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2018-11-27

- Motionsspår i Sätra bör anpassas med bänkar och synhjälpmedel/Livsmiljö Gävle - Kultur- och fritid
- Offentliga toaletter
- Genomgång av föreningsstöd/ Valfärd Gävle- Omvårdnad, Kultur- och Fritid

§ 10

Avslutning och kommande sammanträdesdag

Ordföranden tackar deltagarna för detta möte

Nästa sammanträde blir den 26/3 kl 13.15 Amsterdam Förvaltningshuset

Övriga sammanträdesdagar för 2019 är 28 maj, 1 oktober och 26 november

Justerare	Uppdragsbestyrkande
<i>pw</i>	<i>Mu.</i>

85

Kommunfullmäktige

- Nämnder
  - Kommunstyrelse
  - Överförmyndarnämnd
  - Valnämnd
  - Jävsnämnd
  - Samhällsbyggnadsnämnd
  - Kultur- och fridsnämnd
  - Omvårdnämnd
  - Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd
  - Socialnämnd
  - Utbildningsnämnd

- En förvaltning
  - Sektor Styrning och stöd
  - Sektor Livsmiljö
  - Sektor Vårld
  - Sektor Utbildning

- Stadshuskoncernen
  - AB Gavlegårdarna
  - Gävle Energi AB
  - Gävle hamn AB
  - Gavilia AB

- Övriga bolag
  - Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB
  - Svenska kommunförsäkrings AB
  - Gästrike vatten AB
  - Gävle vatten AB

- Revisorskollegiet
Revisörskontor
- Valberedning

- Kommunalförbund och gemensamma nämnder
  - Gästrike Räddningstjänst
  - Gästrike Återvinnare
  - Inköp Gävleborg
  - Samordningsförbundet Gävleborg
  - Företagshälsövård
  - Verksamhetsstöd
  - Hjälpmedel och FoU

Sammanfattning projektresultat 2016 – 2018

Utarbetat och implementerat arbetsverktyg - Musik som åtgärd

- I det nationella BPSD-register som personal använder för att bedöma om en person har beteendemässiga och psykiska symptom vid demenssjukdom (BPSD) finns musik som en åtgärd. Detta gjorde att vi också valde att benämna vårt arbetsverktyg musikåtgärd för att få en direkt koppling till det som personal redan gör och tydliggöra att musik är ett verktyg, ett arbetssätt med individen.
- Personal och volontärer sjunger/nynnar eller spelar musik från cd-spelare eller iPad för en person med demenssjukdom där musiken är anpassad till just den personen. Det ska finnas en anledning till varför vi använder just den musiken med just den personen. Att använda musik blir ett sätt att kommunicera med den demenssjuke personen.
- 115 personer med demenssjukdom har fått musikåtgärder och av dem är det 72 som fått det utifrån en BPSD-bedömning. Delmålet var 140 personer med demenssjukdom.
- Exempel effekter musikåtgärder: Fungerar bra vid exempelvis oro, uppvaknande, sänggående och omvårdnadssituationer. Skapar lugn. Blir ett sätt att "prata". Hittar ibland orden i sångerna. Glädje.

Utbildning

- Innehåll: Introduktion av projektet och musikverktyget, "Musik som åtgärd", "Mötas i musik", vårdarsång och föreläsning om demenssjukdomar och kommunikation.
- Kursinnehållet har varit samma för personal, volontärer och anhöriga/närstående och när det varit möjligt har de deltagit gemensamt.

Personal

- 5 vård- och omsorgsboenden med inriktning på personer med demenssjukdom har deltagit i projektet: Fleminggatan, Selggrensgården, Hilleborg, Vallongården och Furugården.
- 156 personal har varit aktiva i projektet. Delmålet var 108.
- Personal bedömer vilka åtgärder som behövs, exempelvis musik utifrån varför, när och hur. Gör musikkartläggning med den demenssjuke personen, genomför och dokumenterar.
- Kommentarer från personal: Tänker mer individuell musik. Blir mindre stressad när man sjunger. Musik har blivit ett arbetsverktyg. Lär känna varandra på ett annat sätt genom musiken.

Volontärer

- 20 har varit aktiva under projekttiden. 2018 finns 12 kvar. Delmålet var 36 volontärer.
- Exempel på varför fler inte blivit volontärer: Rädsla över att besöka en person med demenssjukdom om man inte har erfarenhet sedan tidigare, vill inte binda upp sig, tror att det tar mycket tid.
- Volontären besöker en person med demenssjukdom och sjunger/nynnar, spelar musik.
- Kommentarer från volontärer: Så mycket glädje. Kan se skillnad. Meningsfullt. Det bästa jag gjort. Har fått en kunskapsnivå som kan användas i andra sammanhang.

Anhöriga/närstående

- 12 anhöriga/närstående har deltagit i projektets utbildningar och träffar. Delmålet var 54.
- Svårt att engagera anhöriga/närstående till något mer än de besök de gör hos den demenssjuke personen. Anledningarna är flera men brist på ork och tid är vanligt.
- Personal, och ibland volontärer, har kontakt med anhöriga/närstående och berättar om musikåtgärden; vad som görs och vilka effekter det får.
- Kommentarer från anhöriga/närstående: Hade inte förväntat några effekter men det blev tvärtom. Musiken och besök av volontär har gjort den demenssjuke piggare.

Projektbudget

- Beviljad budget 2,7 miljoner kronor. Resultat + 200 000 kronor.

Överlevnad efter projektiden

- Studieförbundet Vuxenskolan, Gävle Demensförening och SPF Seniorerna fortsätter samarbetet i ett nytt projekt, Musik som brobyggare hemma, där vi kommer att använda samma metod, musik som ett sätt att kommunicera med personer med demenssjukdom.
- Samarbetsorganisationerna fortsätter att sprida kunskap både inom och utom sina verksamheter för att få fler att förstå betydelsen av musik som ett kommunikationssätt.
- Fortsatt samarbete med kommunens Förebyggande verksamhet där exempelvis volontärsamordnaren och Anhörigcenter finns.
- Volontärer i Musik som brobyggare ingår i Volontär i Omvårdnad som tillsammans med SV fortsätter arrangera träffar med erfarenhetsutbyten och fortbildning.
- Volontärsamordnaren erbjuder nya volontärer uppdrag i Musik som brobyggare.
- Vård- och omsorgsboendena fortsätter med musikåtgärder.
- En skriven instruktion om musikåtgärder finns i Omvårdnad Gävles ledningssystem och kan användas av alla verksamheter.
- Musik som åtgärd kommer att finnas med i utbildningar för exempelvis BPSD och Individens behov i centrum (IBIC).
- Flera av husen utser ombud som är mer ansvariga för musikåtgärderna och som kontinuerligt pushar på om musikåtgärder, dokumentation och ger goda exempel.
- Förslag till Omvårdnad Gävle är att uppdatera inflyttningssamtalet på boendet och ställa frågor om musik och om det finns musik att ta med vid flytten, exempelvis skivor, iPad, Spotify osv. Förslaget är också att uppdatera "Dokumentet om mig".

Projekt Musik som brobyggare hemma

Målgrupp

Personer med demenssjukdom som bor hemma och deras anhöriga/vänner/grannar m.fl.

Samarbetspartners

2-årigt Arvsfondsprojekt.

SPF Seniorerna Gävle.

Förebyggande verksamhet, Välfärd Gävle.

Funktionsrätt Gävle.

Studieförbundet Vuxenskolan Gävleborg.

Gävle Demensförening.

Minnesmottagningen, Region Gävleborg.

Ev. någon hälsocentral.

Bakgrund

I ett tidigare projekt, Musik som brobyggare, har musik fungerat bra med personer med demenssjukdom som ett sätt att kommunicera. De personerna fanns på ett vård- och omsorgsboende och det var i huvudsak personal som använde musik i exempelvis omvårdnadssituationer.

Tanken med projektet var också att nå anhöriga/närstående och även till dem introducera musik som ett sätt att mötas, skapa kommunikation och välbefinnande. Tyvärr var det svårt att nå anhöriga/närstående så samarbetsorganisationerna beslutade att söka ett nytt projekt där målgruppen är personer med demenssjukdom som bor hemma och personer som finns i deras närhet. Vi tror att vi behöver börja tidigare med att introducera ett verktyg som musik men också att behovet av att få stöd att hantera vardagen antagligen är större när man bor hemma. Under projekttiden märkte vi också att det finns ett behov av att få information om demenssjukdomar och hur man möter personer med demenssjukdom.

Utbildning och information

Projektet utbildar handledare som i sin tur träffar personer med demenssjukdom som bor hemma och personer i deras närhet. Handledaren introducerar musik som ett sätt att kommunicera och mötas. Handledaren ska tipsa om metoder, verktyg som både den demenssjuke personen och de som finns runt omkring kan använda.

Handledarna ska utbildas i första hjälpen till psykisk hälsa och de i sin tur ska utbilda och informera målgrupperna.

Referenspersoner-/grupper

Personer med demenssjukdom och deras anhöriga/närstående ska vara med och utveckla musikverktyget, anpassa det till målgruppen. Vi behöver också ta reda på hur vi kan nå målgruppen, vad som behövs för att de ska vilja vara med och använda sig av verktyget.

87a

